

Final Fire

תשפ"ב Three Weeks

Shavel Pinchas

We can add a juicy thought to this wonderful idea based on what Rashi and Tosafos (Succah 41a) present in the name of the Midrash concerning the third Beis HaMikdash: **"מקדש העתידי שאנו מאמין בנוי ומשוכלל הוא יגלה ויבא משמים שנאמר (שמות טו-יז) מקדש אדני—the future Mikdash, which we anticipate, will be revealed and will arrive fully built and complete from heaven, as it states: "A Mikdash, my Lord, that your hands created." The Aruch LaNer (ibid.) is confounded by this statement, because it contradicts an explicit statement from the Rambam (Hilchos Melachim 11, 1): "המלך המשיח עתיד לעמוד ולהחזיר מלכות בית דוד—the Melech HaMashiach is destined to rise and return the sovereignty of the house of David to its former greatness, to the original government; he will build the Mikdash and gather in the strays (those in exile) of Yisrael. He states unequivocally that the Melech HaMashiach will build the third Beis HaMikdash.**

He also poses a question based on the following Gemara (Succah 52b): **"ויראני ה' ארבעה חרשים, מאן נינתו ארבעה חרשים, משיח ויוראני ה' ארבעה חרשים, מאן נינתו ארבעה חרשים, משיח Hashem showed me four craftsmen. Who are these four craftsmen? ... Mashiach ben David, Mashiach ben Yosef, Eliyahu and the righteous Kohen.** Rashi explains that both Mashiachs are referred to as craftsmen, because they will rebuild the Beis HaMikdash. Thus, this clearly contradicts the claim of the Midrash that the third Beis HaMikdash will descend from heaven in the future, fully built.

In Ta'amei HaMinhagim (Part 2, 176), he explains why these weeks are referred to as **Bein HaMetzarim**. The simple explanation is that the appellation derives from the passuk (Eichah 1, 3): **"כל רודמיה השיגה בין המצרים"—all her pursuers overtook her "bein hametzarim" (literally: "between the narrow straits," implying times of trouble).** Rashi explains in the name of an aggadic Midrash that this designation refers to the period of time: **"בין שבעה—between the seventeenth of Tamuz and the ninth of Av.**

Midrash Aggadah - Eichah

HER GATES HAVE SUNK INTO THE EARTH, HE HAS DESTROYED AND BROKEN HER BARS.

By saying that the gates sank into the earth, the verse tells us that they were not taken by the enemy, as were many other objects of the Temple. The Midrash explains: **רבי הונא בשם רבי יוסי אמר: שערים חלקו קבור לזרון, לפיכך לא שלט בהם ר' חנוני. R' Huna said in the name of R' Yose: The gates showed honor to the Holy Ark, therefore the enemy did not assume control over them by taking them into exile along with the other vessels of the Temple.**

אבל הענין הוא, כי ישראל היו בושים ונכלמים שנגמנו מהם מלקיים מצות עשה של "ועשו לי מקדש", וא"כ לא תהיה שמחתם שלימה בבנין בית המקדש השלישי, אשר על כן "טבעו בארץ שעריה" כדי שבזמן שירד המקדש מן השמים לעתיד, אז יעמידו וירכיבו זקני ישראל בבית המקדש השלישי את השערים הנגנזים. והמעמד דלתות בבית הרי זה כאילו בנאו וקמבואר בגמרא (בבא בתרא דף נג,ב) "הבונה

R. Eliezer, in Sifsei

A further description of the future Yerushalayim: **ואני אהיה לה נאם ה' חומת: And I will be for it — the word of Hashem — a wall of fire all around and for glory will I be in its midst (Zechariah 2:9).** The Navi is telling us here that at the time of the *geulah*, the presence of the *Shechinah* in Yerushalayim will be visible as a fiery wall. Since it was *HaKadosh Baruch Hu* Who set the fire that destroyed Yerushalayim, it will be He Who will rebuild it through fire. The Gemara (*Bava Kamma* 60b) homiletically bases this on the *pasuk*: **The one who kindled the fire shall make restitution (Shemos 22:5),** and expresses it as follows: **אמר הקב"ה: עלי לשלם את הבערה שהבערתי. אני הצתתי אש בציון, שנאמר: "ויצת אש בציון ותאכל יסדתי" נאני עתיד לבנותו באש, שנאמר: "ואני אהיה לה נאם ה' חומת אש סביב ולקבור את יסדתי".** *HaKadosh Baruch Hu said: I must make good for the fire which I set. I set the fire in Tziyon, as it says, "He kindled a fire in Tziyon which consumed its foundations" (Eichah 4:11), and I will in the future rebuild it through*

fire, as it says, "And I will be for it — the word of Hashem — a wall of fire all around and for glory will I be in its midst" (Zechariah 2:9).

סב חזון החורבן והגלות למועד

עוד שנינו בגמ' קידושין (דף לא ע"ב) דאיסתניעא ליה לאבימי מילתה בזכות מצות כיבוד אב בהבנת מזמור ע"ט בתהילים: **"מזמור לאסף אלקים באו גויים בנחלתך", ופרש"י שאמר אסף שירה על שכילה הקב"ה חמתו בעצים ואבנים שבבית המקדש, ומתוך כך הותיר פליטה בישראל שאלמלא כך לא נשתיה משונאי ישראל שריד ופליט, וכן הוא אומר (איכה ה') כילה ה' חמתו ויצת אש בציון ע"כ, ויש לבאר את פשטות הדברים, וכי חרון אפו של הקב"ה הוא דבק הצריך לחול, וכשאינו חל על ישראל די לו בזה שהוא חל על עצים ואבנים, ודאי שאין הדברים מתפרשים כפשטם.**

ובאמת שעל יסוד דברי הגמ' והפסוק הנ"ל מיוסדת תפילת נחום: **"אתה ה' באש היצתה ובאש אתה עתיד לבנותה".** מבואר שישנו קשר הכורך את צורת החורבן "באש" ואופן התקומה לעתיד לבא - "באש" אתה עתיד לבנותה. וכבר עמד בזה המהרש"א,

אוהבי ה' המחכים

זמן שביהמ"ק קיים, שבזמן שאין ביהמ"ק קיים או אז משהאיר היום במזרח מותר לאכול מן החדש, אך מאז שיש בית המקדש יש חובה להקריב קודם מנחת העומר. ולכן מחשש זה גזר רבי יוחנן בן זכאי לאסור מן החדש כל יום ט"ז בניסן. שואל על כך בפרש"י שם (ד"ה אי נמי) איך יתכן שיבנה בית המקדש בט"ז בניסן שהוא יום א' של חג הפסח, הלא מבואר בגמרא (שבועות טו,ב) שאין בנין בית המקדש דוחה יום טוב. ומתוך רש"י ד"ל: **"הני מילי בנין הבנוי בידי אדם, אבל מקדש העתיד שאנו מצפין בנוי ומשוכלל הוא יגלה ויבוא משמים שנאמר מקדש ה' כוננו ידיר", וכדבריו הסכימו התוספות (שם ד"ה אי נמי) ושאר ראשונים.** נמצינו למדים מזה כי בית המקדש השלישי לא יבנה בידי אדם אלא בידי שמים. והקשו המפרש"ם, מכיון שכית המקדש השלישי ירד ויבוא מן השמים בנוי ומשוכלל, א"כ איך יקיימו בני ישראל מצות עשה של בנין בית המקדש שנלמד מהפסוק **"ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם"**

בסידור הגר"א בפירוש "שיח יצחק" במוסף לשלוש רגלים הביא תירוץ נפלא בשם הגה"ק רבי יהושע לייב דיסקין זצ"ל שאמר לפרש מה שאנו מתפללים: **"ההרואנו כבנינו ושמתנו בתקוננו".** ויש להבין גם את כפל הלשון, וגם השינוי בנוסח, כאן "ההרואנו" כאן "ושמתנו", כאן "כבנינו" וכאן "בתקוננו".

אך באור הענין, כי מצינו הכתוב באיכה (ב,ט): **"טבעו בארץ שעריה", ופרש"י ז"ל: "מדרש אגדה — לפי שחלקו כבוד לארון שנאמר שאו שערים ראשיכם, לפיכך לא שלטה בהם בריה וטבעו בארץ. ורבותינו אמרו — מעשי ידי דוד היו, לפיכך לא שלטו בהם אויבים".** ולכאורה קשה, אחרי שהוכח לנו שלעתיד לבוא ירד מקדש של אש מן השמים בנוי ומשוכלל, א"כ לא יאיוז חלית ולאיוז מטרה נגנזו השערים של בית המקדש.

7c
זהו הטעם שנקרא "מזמור שיר חנוכה הבית לרוד" על שם דוד המלך, כי השערים היו שלו, וזהו גמר הבנין, ועל כן נקרא כל הבית על שמו.

וזהו שאמר דוד המלך בהמשך מזמור זה: "ארוממך ה' כי דילתני ולא שמחת אריבי לי" - דילתני מלשון דלת, שזכיתי לעשות את הדלתות שכלל ישראל ירכיב אותם בבית המקדש השלישי שיבנה במהרה בימינו, ועיי"ו יחשב כאילו הם בנו את כל הבית, וכמו שנקרא הבית על שם דוד מאותה סיבה, ועל כך "ארוממך ה'" - "ולא שמחת אריבי לי" - שלא יכלו האויבים לשלוט בשערים הללו, אלא "טבעו בארץ שעריה" המתנינו עד לבנין אריאל.

When the Wall Falls

What happens when the wall around a city falls down? The enemy is free to attack. However, that's not the real tragedy of Shivah Asar B'Tammuz. That has to do with physical danger. On this day, we're not mourning over the physical jeopardy in which Klal Yisrael found themselves at the time. More dangerous was the destruction of the barrier between the Jews and the *goyim*. Jews in *galus* are no longer isolated from outside influences. The *aveilus* of Shivah Asar B'Tammuz is the loss of this wall, the barrier that protected *kedushas Yisrael*.

11 We live in a time of intense danger, of תְּבִקְעָה הָעִיר. We live, as never before, in a world in which there is no wall protecting a Yid. The *aveilus* that we feel in the Three Weeks is not an *aveilus* for something that happened long ago; it's an *aveilus* that's constantly intensifying. Certainly in this last decade, the infiltration of *goyische* images, influence, and *tumah* into a Yid's home has become incredibly intensified. In Europe, Jews lived in communities where the Jews didn't admire the *goyim*; the Jews in Poland and Hungary didn't envy the *goyim* around them. They lived in districts where the *goy* didn't want to see the Yid, and that's where *frumkeit* flourished, where there was a barrier between us and them. In America, we don't live in ghettos, but at least we had the walls of our homes protecting us. Now, however, the walls of our homes are not sufficient protection anymore, because the influence of the Internet on a Jewish home has become terribly strong over the last few years. יום גְּבַר הָאוֹיֵב וְתִבְקַע הָעִיר.

12 You would not believe how many times in the past few years I have had to deal with couples, *frum b'nei Torah*, where a wife discovers that her husband is looking at inappropriate material at home. Employers call me when they catch their *frum* employees falling prey to this type of influence. I hear it again and again. People tell me, "I heard the *gedolei Yisrael* talking about the Internet. I thought that they don't know what they're talking about, that they're from Mars!" And then they find out that the *gedolim* were right. יום גְּבַר הָאוֹיֵב וְתִבְקַע הָעִיר. The influence of the outside world is an *aveilus* from thousands of years ago. But the *aveilus* is intensified today! Nobody comes to a *rav* and says, "I have a problem with the Internet." It's the employers, or the parents, or the wives. There's someone who will read this who has a problem, and he will undoubtedly wait until he is discovered and put to shame.

76
פלטין גדולים בנכסי הגר, ובא אחר והעמיד להן דלתות, קנה. מאי טעמא? - קמא לבני בעלמא הוא דאפיך. ופרשי: הראשון הפך לבנים בעלמא וסדרן זה על זה, דכל זמן שלא העמיד דלתות מאי קעביד ... דחלילת בנין אינו עיקר אלא גמור, וכדתנן - נעל וגדר דהיינו העמדת דלתות.

נמצא שבזה תהיה שמחתם שלימה שיש להם חלק בבנין בית המקדש השלישי. וזהו שאנו מתפללים לה: "והראנו בבנינו", שיראה לנו הקב"ה בבנין בית המקדש שירד מן השמים בנוי ומשוכלל. ואם האמר - א"כ איך נקיים מצות בנין בית המקדש? על זה אנו אומרים: "ושמחנו בתיקונו" שהשמחה שלנו תהיה בתיקונו, שזנחה לתקן את השערים שנגנזו, שע"י זה יחשב הדבר כאילו בנינו את כל הבנין.

8
בנין ביהמ"ק וחורבנו - בנין האדם וחורבנו
ש"ס

נר מערבי לא היה דולק

סימן נוסף היה באותה התקופה בבית המקדש, נר מערבי לא היה דולק, וזה רמז משל וסימן לגדולי התורה, שהם מכונים 'נר מערבי', וכיודע שכשה"אור החיים" הקדוש נפטר בשבת קודש, התבטא עליו הבעש"ט 'כבה נר המערבי', שהרי נר המערבי כל הנרות פונים אליו, שהרי שכונה במערב, וכן גדולי ישראל עיני כל ישראל נשואות אליהם, ואילו הם עצמם נשואות עיניהם לקב"ה. אבל בדור ההוא של חורבן בית שני כאשר הבריונים שלטו בקרב הציבור, ואילו הנר המערבי שהיה אז באותה התקופה היה רבן יוחנן בן זכאי - קולו לא היה נשמע, ועיני הציבור לא היו נשואות אליו, ולא שאלו לדעתו מה הוא אומר, אז ממילא כבה הנר המערבי בבית המקדש.

* עוד דבר היה אומר בית המקדש, 'דלתות היכל נפתחות מאליהם', והיינו שהוא פרוץ, אינו סגור, ניתן להיכנס, כל הרוצה יכול להיכנס, ביאור הענין הוא שהרי בבית המקדש הייתה חובת שמירה עפ"י דין מחמת כבוד, 'על חומותיך ירושלים הפקדתי שומרים כל היום וכל הלילה' (שעיה סב"ו), במסכת תמיד ישנה אריכות רבה, בכמה מקומות היו שומרים, באלו מקומות, והשמירה הזו לא הייתה שמירה מפני גנבים, ולא מפני ליסטים, זו הייתה שמירה של 'משמר כבוד', [מובא שם כי אירע פעם שנמצא אחד הכהנים שנרדם, ופצעו את מוחו בגזירי עצים, וכי כיצד אפשר להירדם, הרי צריכים להיות על המשמר, כבוד הבית שיהיו שם שומרים.

9
האדם - היכל ה'

והלימוד עבורינו הוא, שהאדם אף הוא כדוגמת היכל ה', וגם הוא צריך להיות שמור, מחמת כבודו, מחמת מעלתו, "שופטים ושוטרים תתן לך בכל שעריך" (דברים טו, יח), אדם אינו פרוץ, העיניים שלו אינן צריכות לראות כל דבר, אוזניו אינן מוכרחות לשמוע כל דבר ואין צורך לפיו לדבר כל דבר אפשרי, עליו להיות שמור, לכבוד ולתפארת, שהרי צלם אלוקים הוא, 'ראו בריה שבראתי בעולמי', הוא אינו הפקר שכל דבר מאוס נכנס לתוכו, ואין זאת רק משום האיסור הכרוך בדבר, אלא מצד חשיבותו של האדם ומצד גדלותו וערכו, שהרי בנוהג שבעולם, מקנם חשוב. הוא מקום שמור וגדור, הוא אינו מקום הפקר, וכגון בארמון המלוכה שם שומרים בכל עת. וכשבני אדם אינם שומרים את עצמם, בית המקדש כביכול אומר זאת, כאשר הדלתות נפתחות מאליהם, כל אחד ביכולתו להיכנס, הטומאה יכולה להיכנס, כשהכל הפקר הכל פתוח - סימני חורבנו הו. אלו הם סימני חורבן בית המקדש וכמו כן אלו הם סימני חורבן האדם.

13

And what about the children? Do you think you can hold back your child? You can't stop a child; a child who has a \$10 bill can buy a prepaid phone and have the Internet available to him. Do you think it's possible to stop him? Understand the *aveilus* of the תִּבְקַעָה הָעִיר, of the break in *kedushas Yisrael*. We need walls, we need fortification. We need protection from the influence that corrupts, the influence that destroys.

It is a time to try to feel the *aveilus*, but it's very hard to weep if you think you have nothing to cry about. We do. We have to reflect on the תִּבְקַעָה הָעִיר. We have to reflect on the loss of the *chomah*, the wall, that protected Klal Yisrael from the influence of the secular world around us.

16

Who Built The Beis Hamikdash?

There's a Gemara in *Zevachim* (24a) that questions as follows: When Dovid Hamelech was *makdish* — sanctified — the Beis Hamikdash, was he only *makdish* the tiles of the Beis Hamikdash, or was he *makdish* all the way down through the ground? The problem with this question is that Dovid Hamelech didn't build the Beis Hamikdash, and Dovid Hamelech didn't put tiles into the Beis Hamikdash. The Gemara should be asking if Shlomo Hamelech was *makdish* the ground, because he was the one who built the Beis Hamikdash!

• *Tosafos* are bothered by this, and answer that even though Shlomo Hamelech built the Beis Hamikdash, Dovid Hamelech gave it *kedushah*. What does this mean?

17

Dovid's Desire

We learn from *Tosafos* that there are two levels of *kedushah* in the Beis Hamikdash: There's the actual structure — the wood and stones, the gold and the silver — the physical Beis Hamikdash that Shlomo Hamelech built and gave *kedushah* to. And there is a second aspect that Dovid Hamelech gave *kedushah* to — the *mussag*, to the concept, to the idea that there would be a Beis Hamikdash. Dovid Hamelech prepared for the Beis Hamikdash. After the *navi* told him that he would not build it, Dovid Hamelech gathered Klal Yisrael and made an appeal to raise money for the Beis Hamikdash. We say *Vayivarech Dovid* by Shacharis every day; that was Dovid Hamelech's *brachah* after that successful appeal. That's why there's a *minhag* during *Vayivarech Dovid* to give *tzedakah* to the *beis haknesses*, to the *mikdash me'at*, because that's what *Vayivarech Dovid* was written in response to.

18

There are two parts to the construction of the Beis Hamikdash. There is the physical part, the stones, beams and curtains. We call this the *chitzoniyyus* of the Mikdash. And then there is the conceptual part, the dedication, devotion and longing which give the Mikdash meaning. We call this the *pinimius* of the Mikdash.

Dovid Hamelech did everything he could do for the Beis Hamikdash, except build it. In concept, Dovid Hamelech built the Beis Hamikdash. We find in *Divrei Hayamim* that Dovid Hamelech gave the architectural plans of the Beis Hamikdash to Shlomo. He didn't build it, but he did everything in his power for the mitzvah. Dovid Hamelech wasn't commanded to; he didn't have to write the plans, he didn't have to make an appeal, he didn't have to do anything. But whatever was in his power to do, he did, because he had this tremendous desire, this *ratzon*, this *cheshek*, this *teshukah*, to build the Beis Hamikdash. As Dovid Hamelech says in *Tehillim* (84:3), *My soul yearns for the courts of Hashem*. With this inner drive, Dovid Hamelech created the concept of a Beis Hamikdash. Shlomo Hamelech did not make any changes to the plans of Dovid Hamelech. So it's true, Shlomo Hamelech built the building, Shlomo Hamelech made the *keilim*, he made the *Chanukas Habayis*, and he gave the *kedushah* to the physical Beis Hamikdash. But Dovid Hamelech created the *pinimius*, the inner heart, the essence of the Beis Hamikdash. He created that which is in the mind and in the heart. Dovid Hamelech, "*liban shel Yisrael* — the heart of Klal Yisrael," he is the one who built that.

סיבת אכילה 14

שאחר כך בקומות העליונות ניתן לעשות אי אלו חריגות שונות למיניהם, אבל ביסודות בשום פנים ואופן לא חורגים, כי אם חלילה רעוע משהו ביסודות כל הבנין מתנדנד לאחר זמן מה, בעתיד אף יתגלו בו סדקים ובמקרה הגרוע הוא אף יפול.

∞ "הלהעשות אם להעזוב"

ואומר הרמח"ל בפרק ב' [שזה פרק א' בבנין האדם], "והנה ירמיהו היה מתאונן על רוע בני דורו מפני היותם נגועים בנגע המדה הזאת, שהיו מעלימים עיניהם ממעשיהם בלי שישימו לב לראות מה הם הלהעשות אם להעזב ואמר עליהם (ירמיהו ה) אין איש נחם על רעתו ולאמר וגו' כלה שב במרוצתם כסוס שוטף במלחמה. והיינו, שהיו רודפים והולכים במרוצת הרגלם ודרכיהם מבלי שיניחו זמן לעצמם לדקדק על המעשים והדרכים, ונמצא שהם נופלים ברעה בלי ראות אותה."

דברים אלו כתוב הסוד, ההתחלה אמנם הייתה טובה, אבל אז נתקיים, "כי תוליד בנים ובני בנים ונושנתם בארץ והשחתם ועשיתם פסל תמונת כל" (דברים ד' כה), "ונושנתם", פירושו — אומר ה'מסילת ישרים', שצועדים להם אנשים במהלך הרגלם כעיור באפילה, הולכים בדרך מסוימת שנים על גבי שנים, ואינם בודקים את עצמם מפעם לפעם, אינן חיים חיי זהירות, לא חיים חיי חשבון. מתחילים אמנם בדרך טובה, מתחילים ללכת, אבל בכל פעם זזים קצת ולא שמים לב כלל לתזוזה הזו, לשינוי המועט ההוא, עד שמוצא הוא את עצמו במקום רחוק מאד.

∞ 15 "פלא מעגל רגליך"

על האדם ליישר את עצמו, כל הזמן לחזור לאותו המקום בו הוא התחיל, "פלא מעגל רגליך" (משלי ד, כו), בכל עת עליו לבדוק את עצמו עם 'פלא' האם הוא ישר. כשבני ישראל נכנסו לארץ הם היו שלמים וישרים, כשחזרו לבית שני הם היו ג"כ מצוינים, אבל האדם בטבעו נע כל הזמן, הוא אינו נשאר במקומו המדויק, עצם טבעו של אדם חי הוא לזוז ולנוע, אם הוא "אורח חיים למעלה למשכיל" — הוא אז כלפי מעלה כל הזמן. אבל אם לא — "למען סוד משאול מטה" (משלי טו, כד). ומפעם לפעם מוכרח לבדוק את עצמו, ליישר את עצמו, אבל האדם אינו עושה זאת בפועל. וזה מה שאומר הנביא ירמיהו, מתיישנים, מתרגלים, נכנסים למהלך של שיגרה, הולכים במהלך של 'כעיוך באפילה', שגם הוא אינו מכיר בעובדה שהוא אז, וגם אחרים אינם מבחינים שהוא אז, והוא עלול עדיין להחשב שעושה רצון ה', מאחר והתזוזות קטנות

19

Dovid Hamelech created the *pinimius* of the Mikdash. Shlomo Hamelech built the *chitzoniyyus*. Which is the real Beis Hamikdash? Whose Mikdash is it?

We say every day, מזמור שיר תנכת הבית לך, On Sukkos, we say in *bentching*, הַרְחֵקנוּ הַאֲיִמִּים לֵנוּ אֶת סֶפֶת דָּוִד הַנּוֹפֵלֵת, — we call it the Beis Hamikdash of Dovid Hamelech.

Dovid Hamelech told Nossan Hanavi that he wanted to build the Beis Hamikdash. By all rights, Nossan, the *navi* of the generation, shouldn't have made a mistake; he should have had the *ruach hakodesh* or *nevuah* to tell Dovid Hamelech that he would not build the Beis Hamikdash. But the *Ribono Shel Olam* hid it from him. Dovid Hamelech's *cheshek*, his *teshukah*, had to be as full as possible. The inner drive had to be there; there had to be a Beis Hamikdash with *cheshek* and *ratzon*, without any physical *binyan*. Dovid Hamelech invested all this into the Beis Hamikdash until the last second, when the *Ribono Shel Olam* told Nossan Hanavi, "Run! Dovid Hamelech is ready to go! Tell him not to build it!"

The essence of the Beis Hamikdash was not stones, it was not the building, and it was not even the ground of the Beis Hamikdash. The Beis Hamikdash was the "*tocho ratzaf ahavah* — the inside that is lined with love." It is the desire to see *gilui Shechinah*, a place for Hashem in this world, a place where a Yid can go and connect. That *cheshek*, that *ratzon*, that's Dovid Hamelech. And *davka* without any physical building being put up by Dovid Hamelech.

idea, the *ratzon*, is what is still alive. The stones and the wood of *Bayis Sheini* are gone; gone forever. *Bayis Sblishi* will not look anything like *Bayis Sheini*. If you learn the description of *Bayis Sblishi*, you'll see, it has five buildings instead of one. What's still alive? The *pnimiyus*, the *cheshek*, the *teshukah*, and the *ratzon* with which Klal Yisrael, throughout the *doros* of this *galus*, has wept for *Bayis Sblishi*. In the language of the Midrashim, these tears add stones to *Bayis Sblishi*. Each time we weep and have a true desire for it, that is its *pnimiyus*. We give it its *pnimiyus*.

21

שק"ל נחמ"א

The Aruch LaNer reconciles the entire matter in one fell swoop. In reality, Mashiach ben David and Mashiach ben Yosef will build the third Beis HaMikdash le'asid la'vo with human hands; however, after the human part of the construction is completed, HKB"H will send down a Beis HaMikdash of fire from the heavens. It will be enclosed by the Beis HaMikdash down below, constructed with human hands—just like the *neshamah* is enclosed within the human body.

22

This then is the meaning of the statement: כל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה—all that mourn for Yerushalayim will be privileged to witness her joy. David HaMelech will be privileged to build the *kedushah* of the first Beis HaMikdash in the merit of his yearning and pure intent. In similar fashion, with Yisrael's fiery enthusiasm and sincere yearning throughout the generations—despite the countless indignities and suffering endured throughout all of the exiles—they are building the third Beis HaMikdash made of fire—representing the *neshamah* of the third Beis HaMikdash. It will descend from heaven into the Beis HaMikdash that will be built by the Melech HaMashiach, after he gathers in all of the exiles from the four corners of the earth, swiftly, in our times. Amen.

שיחות פתיחה לעבודת בין המצרים התחזקות קפפ

יכוון ליבו

כנגד בית קדשי הקדשים

ובאמת שענין זה הוא סעיף מפורש בשולחן ערוך, השייך לכל אחד מישראל, בהלכה נפסק, שקודם כל תפילה שמונה עשרה יזכור האדם מבית המקדש וידמה בעצמו כאילו הוא עומד בבית קדשי הקדשים, לפני ה', תל תלפיות, וכבר איתא מהגר"א ועוד צדיקים זי"ע, שכל סעיף בשולחן ערוך שייך לכל אחד ואחד מישראל, וזהו הלשון 'שולחן ערוך', שהוא כשולחן הערוך לפני כל אחד מישראל, וצריך כל אחד לחשוב קודם כל תפילה מבית המקדש, לחיות עם הכרובים, ועם בית קדשי הקדשים, ולב יודע מרת נפשו, שאפשר לעבור כמה וכמה תפילות שאין האדם זוכר כלל מענין זה, או שהוא רק חושב במחשבה בעלמא ללא התבוננות, והלא זהו הלכה מפורשת בחז"ל הק' ובשולחן ערוך.

חז"ל אמרו שואלין ודורשין בהלכות המועד, ונכלל בזה שבכל זמן מיוחד אצל יהודים צריך ללמוד ולהתעמק מה משמעותו והנחיות שבו. ועל דרך זה יש להבין ענין האבלות על החורבן בימי בין המצרים ותשעה באב, שהרי אצל יהודי כל החגים והמועדים ענינם נצחי, ומהו א"כ תפקיד הימים, ובודאי אין זה רק המשמעות הפשוטה של אבלות להתאבל על מה שהיה ואיננו, שכן עם ישראל אינו שומר על זכרונות של עבר בעלמא אם לא שהם קשורים להוה ולעתיד. וכבר אמרו ז"ל (מס' סופרים פכ"א) גורה על המת שישתכח מן הלב שנאמר (תהלים לא) נשכחתי כמת מלב, אבל כאן כתוב אם אשכחך ירושלים תשכח ימיני, כי ירושלים היא דבר חי שאין השכחה שולטת בו, לכן אם אשכחך ירושלים דהיינו שאראה אותך כדבר שאבד ואיננו ח"ו תשכח ימיני.

ויש לבאר זאת שהמשמעות של האבלות על ביהמ"ק היא אי-השלמה עם חורבנו ותשוקה לבנינו, שישראל אינם משלימים לרגע אחד עם זה שביהמ"ק חרב, ותמיד הם מעלים את זכרוננו על לבם ומשתוקקים ומצפים מתי יבנה ביהמ"ק, ע"ד מאמר מרו הק' מקוברין זי"ע, שהגרוע ביותר הוא כאשר משלימים עם המצב כמות שהוא, וכך האסון הגדול ביותר הוא כאשר יהודי משלים שאפשר לחיות גם בלי ביהמ"ק. וכמעשה שהיה אצל הרה"ק מאפטא זי"ע שנכנס אליו יהודי ותינה לפניו את כל צרותיו, והיה נראה לו שאינו משתתף כ"כ בצערו. ואמר לו הרה"ק מאפטא, ומה עם זה שלא הקריבו היום את קרבן התמיד, על זה אינך דואג כלל. היינו שלו יש דאגה המעיקה עליו יותר מזה. ליהודי אסור להשלים עם חורבן ביהמ"ק, וג"פ ביום מבקש יהודי בתפלה ולירושלים עירך ברחמים תשוב ומועורר בלבו תשוקה לבנין ירושלים וביהמ"ק, ובמיוחד בתפלות המוספים של ג' הרגלים שתוכם רצוף השתוקקות עילאית לבנין ביהמ"ק כמ' אבינו מלכנו גלה כבוד מלכותך עלינו מהרה וכו' מלך רחמן רחם עלינו וכו' שובה אלינו וכו'. וההשתוקקות הזאת היא בבחי' של קרבנות. וכמש"כ מרן אדמו"ר בב"א זי"ע במכתב כי הגענועים לדבר הם יותר גדולים מעצם הדבר. ועי"ז הוא ראשית בנין ביהמ"ק אשר נבנה מכח ההשתוקקות שישראל משתוקקים בגלות לבנין ביהמ"ק, שעי"ז הם ממשיכים את בנינו בב"א. כאשר יהודי שרוי בתכלית המרירות על העדר אור

האלקות שהאיר בבית המקדש והוא מלא השתוקקות לזה הר"ז מסייע לבנין ביהמ"ק. ובמיוחד בג' השבועות של פין המצרים שבהם מעוררים כלל ישראל ביותר את התשוקה לבנין ביהמ"ק. וע"כ תקופה זו היא בעצם תקופת ההתחלה של בנין ביהמ"ק. ומכלל מצוות חובות הלבבות המוטלות על יהודי מחוייב הוא תמיד לחזק בעצמו ולעורר בלבו את הציפיה והצמאון לביאת המשיח ובנין ביהמ"ק, ובמיוחד ביום זה של קרא עלי מועד. וכל כמה שיהודי מגביר את ההשתוקקות והגענועים שלו הר"ז מקרב את גאולת הכלל ואת גאולת הפרט.

לאחר שנתבאר לנו שכל יחודה ותכליתה של גלות מצרים היא להכשיר את ישראל להיות מונהגים ע"י יתברך למעלה מדרך הטבע, נבוא לבאר את יסוד ענין החורבן. בראשית המאמר תמהנו על דברי ר"י שאמר: "כשם שמשנכנס אב ממעטים בשמחה כך משנכנס אדר מרבים בשמחה". ויש להבין מה שייכות איכה בין שני דברים הפכיים אלו. ונראה דהנה הגרי"א על מגילת אסתר כתב לבאר את יחודו של נס הפורים, ותו"ד הם: דעיקר יחודו של נס הפורים הוא בתרתי, לפי שנעשה הנס בזמן הגלות שהוא זמן הסתר פנים, והנס עצמו נעשה מתוך ההסתר, שהרי כל הנס היה גנוז בתוך מאורעות הטבע. ועוד מבאר הגרי"א, דנס פורים גדול משאר הניסים שנעשו בגלוי, דבנס שנעשה בזמן הארת פנים בשעה שביית המקדש עמד על תילו אין כל כך חידוש, ועיקר מה שנתחדש בנס פורים, דגם בזמן של הסתר פנים בגלות לא עזב אותנו הקב"ה ועדיין השגחתו עלינו וידו נטויה עלינו לעשות לנו ניסים להושיענו, ומתוך ההסתר עצמו בוקעת ועולה ישועתו של הקב"ה.

As we have learned in the Gemara (Megillah 31b), Ezra arranged the Torah readings for the entire year. Thus, he purposely arranged for us to read these parshiyot, which deal with the inheritance and division of the land, during the weeks of Bein HaMetzarim. This encourages us not to despair and provides moral support during these weeks of mourning over the churban of the Beis HaMikdash and our plight in galut. For, the time of the future geulah is approaching, during which HKB"H will fulfill His promise; He will return us to Eretz Yisrael—each person beneath his fig tree and each person beneath his vine.

Yet, we can suggest that this appellation is related to the reading in parshat Masei delineating the boundaries of the land. Thus, the term **Bein HaMetzarim** alludes to Eretz Yisrael, which is surrounded on all sides.

מזמור לאספ קינה לאספ מבעי ליה

35

ועפ"י הדברים האמורים נבין ביתר ביאור את דברי אבימי בריה דרבי אבהו (קידושין ל"א ע"ב), אשר בוכות מצות כבוד אב איסתיעא ליה מילתיה בהבנת מזמור ע"ט בתהילים: "מזמור לאספ אלקים באו גויים בנחלתך, ופרש"י: קינה לאספ מבעי ליה ודרש כך שאמר אספ שירה על שכילה הקב"ה חמתו בעצים ואבנים שבבית המקדש ומתוך כך הותר פליטה בישראל, שאלמלא כן לא נשתייר משונאי ישראל שריד ופליט וכן הוא אומר: כילה ה' חמתו ויצת אש בציון (איכה ד').

"כילה חמתו על העצים ואבנים" הוא משל למשמעות עמוקה יותר המבטאת את מהות חורבן הבית שאינו עזיבה מוחלטת ח"ו אלא רק "גלות לזמן", והביאור בזה נראה דהנה הגרי"א הנ"ל כתב: "דנס החנוכה אין בו כ"כ חידוש אף שהוא נס גדול מאד, לפי שהוא היה בא"י ולפי שהיה בזמן המקדש משא"כ נס הפורים שנתייחד בקבלת התורה מחודשת מאהבה בשל היותו בזמן החורבן והגלות מא"י בזמן הסתר פנים" עכ"ד ומדבריו למדנו את יסוד השראת השכינה בארץ ישראל בזמן הבית, והיינו דבזמן הבית ההנהגה של השגחה פרטית עם ישראל היא בהארת פנים ובנסים גלויים, והנהגה זו מתבטאת בהשראת השכינה בבית המקדש והיא מצויינת בנסים שנעשו בבית המקדש. נע"י משי"כ ברוח חיים על דברי המשנה באבות עשרה נסים "נעשו לאבותינו" בבית המקדש, והם הם הדברים.

ומעתה נראה דהבנה זו איסתיעא ליה לאיבמי, דהיינו דבשריפת בית ה' לא הייתה עזיבה, דאילו הייתה עזיבה לא היה נשאר משונאי ישראל שריד ופליט. אלא הביאור הוא דשריפת בית ה' מבטאת את סילוק השכינה ממקום המקדש ושינוי ההנהגה של הארת פנים ונסים גלויים, להנהגה של השגחה פרטית המוסתרת בדרכי הטבע, ורק בשל המשך ההנהגה של השגחה פרטית "הותר פליטה בישראל", ומשום הא, "מזמור לאספ".

בצאתי ממצרים

36

ומעתה נתנה ראש ונשובה לבאר את ההשואה וההקבלה שבין "בצאתי ממצרים" ל"בצאתי מירושלים", דהנה נתבאר דמה שנתחדש בגאולת מצרים הוא שאז החלה בפועל אצל ישראל ההנהגה המיוחדת להם בבחינת "חלק ה' עמו", וזהו יסוד האמונה הבוקעת מ-"בצאתי ממצרים", אותה אמונה ממש בוקעת מן ה-"בצאתי מירושלים", אלא דבגאולת מצרים החלה הנהגה זו בהארת פנים, ובביל תשעה באב החלה הנהגה זו במהלך חדש של הסתר פנים, וכל זה בשביל מטרה אחת, שנשוב אל"י וכדברי המשל שהביא הגרי"א במגילת אסתר הנ"ל. ולפי"ז מדוקדק מאד לשון חז"ל "ממה שהשבעני לביל יוט הראשון של פסח, הרוני לביל תשעה באב לענה". השבעת המרוצים במצרים הוא המכשיר את ישראל להנהגה של חלק ה', ומזה גם הרוני בתשעה באב לענה, ודו"ק.

והוסיף הגרי"א שם לבאר יסוד זה במשל: "משל למלך שהיה לו בן יחיד, והיו השרים מתקנאים בו מחמת שראו גודל אהבת המלך עליו. לימים חטא הבן לאביו וגירש אותו ליער, וסבר הבן שאביו עזב אותו ושכח אותו. אבל אביו ברחמיו על בנו היה מתירא שמה יפגעו בו חיות רעות שביער או שריו השונאים אותו. מה עשה, שלח עבדיו המשרתים אותו לתוך היער, אך אמה להם שאל ידע בנו מזה, כדי שיחזור מחטאיו אשר עשה. לימים בא עליו דוב ובא אחד מעבדי אביו והצילו וסבר הבן שהוא מקרה. אח"כ בא שר אחד משונאיו ועמד אחד מעבדי אביו והצילו מיידו. הבין הבן כי איך אפשר שיהיה

מקרה כל כך תכיפה תמיד, והבין שזאת עשה אביו, ונתקע אהבת אביו בלבו וחזר בתשובה שלימה. כך הקב"ה שלח אותנו בגלות והיה מתירא שמה יפגעו בנו הדובים הקשים. שלח איתנו עבדיו המשרתים, ועושים לנו נסים על ידיהם, אך הוא בהסתר פנים, אך שמרדכי ואסתר ודורו, ראו והבינו שזאת הוא מן השמים וקיבלו עליהם את התורה באהבה רבה. עכ"ד.

מבואר בדבריו דדוקא מתוך ההכרה בהשגחתו יתברך עליהם להושיעם "בזמן הסתר פנים", הגיעו לדרגה גבוהה יותר של אהבת הקב"ה שמכוחה קבלו עליהם את התורה באהבה רבה, וזהו כל תוקפה של תשועת הפורים. ומעתה נראה לבאר בזה את דברי הגמ' בתענית: "כשם שמשנכנס אב ממעטים בשמחה", היינו, דבחורבן בית המקדש הסתר הקב"ה פניו מעמו וירדו ישראל לגלות, ודבר זה הוא יסוד הצער של חורבן הבית ושל האבלות של חודש אב. ומצב זה של הסתר פנים הוא גם הגורם והמייחד את תשועת הפורים, משום שעפ"י הגרי"א מה שנתחדש בנס הפורים הוא שגם בזמן של הסתר פנים וחורבן לא עזב אותנו הקב"ה, ועדיין השגחתו עלינו וידו נטויה עלינו לעשות לנו נסים ולהושיענו, ומתוך מצב זה של הסתר פנים בוקעת ועולה ישועתו של הקב"ה. ומעתה מבוארים מאד דברי הגמ': "כשם שמשנכנס אב ממעטים בשמחה", וזאת משום ההסתר פנים שהחל בחורבן, "כך משנכנס אדר מרבים בשמחה", פירוש הדבר הוא, שגורם הצער דחודש אב, הוא המייחד והגורם את שמחת הפורים וכל חודש אדר.

כרובים מעורין בזמן החורבן

34

אם כנים דברינו יתבאר ג"כ דברי ר"ל ביומא (ף נ"ד ע"ב): "בשעה שנכנסו נכרים להיכל ראו כרובים המעורין זה בזה, הוציאו לשוק וכו", ובריטב"א שם תמה ממש"א חז"ל: בשעה שלא עשו ישראל רצונו של מקום היו פניהם של הכרובים לבית, והא בשעת החורבן לא עשו ישראל רצונו של מקום, הכיצד היו מעורין זה בזה, (נע"י במהרש"א, ובקובץ שיחות להגרי"ח שמואלביץ (מאמר א' תשל"א). ולדברינו נראה, דיש לומר, דמה דאיתא דהכרובים היו מעורין בשעה שעושין רצונו של מקום, אין הביאור דעשיית הרצון היא הסיבה לכרובים מעורין. אלא הביאור הוא דעשיית רצונו גורמת למצב שיש בו את חיבתו של ה' יתברך לעמו, והחיבה מתבטאת בכרובין מעורין כדאיתא שם ע"א: "אמר רב קטינא בשעה שהיו ישראל עולין לרגל מגלגלין להם את הפרוכת ומראין להם את הכרובין שהיו מעורין זה בזה, ואומרים להם ראו חבתכם לפני המקום". מבואר בדברי הגמ' שכרובין מעורין הוא המורה למצב של חיבת המקום לישראל, וא"כ לדברינו שתשועת הפורים היא המגלה על מהות הגלות שהחלה בחורבן, שלא עזבו ה', ואורבא חיבה יתירה נודעת לנו, מבואר מאד מה שהיו הכרובים מעורין זה בזה "דוקא בשעת החורבן". משום שמהות צורת העונש שבחורבן היא ביטוי לאהבה וחיבה יתירה, והבן.

The Shechinah is with Us

Throughout the generations, and for Klal Yisrael today, as well, this is most relevant. The Churban destroyed only the physical manifestation of the Beis Hamikdash, removing the visible presence of the Shechinah from us. But in truth, all our yeshuos throughout the doros, all the incidents where we were protected, rescued, or had calamities averted, come from the hasbra'as haShechinah in our midst. It was represented in a visible way by the Beis Hamikdash, but at some level, it is still with us. We have it every day, even here in America, but we have to remember that it all stems from the Beis Hamikdash. Although Hakadosh Baruch Hu removed His Shechinah from us with the Churban, a vestige of the Shechinah remains. So we can still come close to Hashem. We just have to do teshuvah to earn it.

Let me conclude with a message of nechamah. The pasuk (Tehillim 121) asks, מֵאַיִן יָבֵא עֲזָרִי — From where will my salvation come? My predicament seems so dire, how will I be saved? Unfortunately, Klal Yisrael often feels this way. עֲזָרִי מֵעַם ה' עֲשֵׂה — My help will come from Hashem Who created heaven and earth. Why is the creation of heaven and earth mentioned here? Before Creation, there was total nothingness. There was no way to imagine that an entire universe would come from that nothingness. But Hashem can take nothing and make

it into reality. You are wondering מֵאַיִן יָבֵא עֲזָרִי. Hashem will take אֵין — nothingness, and make יֵשׁ — something, just like He did when He created the world. Hashem will take your desperate situation, what seems like nothingness, and create the solution.

When a Yid was privileged to enter the Beis Hamikdash, he emerged with a whole new definition of chaim, of life. The pasuk (Devarim 5:21) quotes Klal Yisrael saying after Mattan Torah, הַיּוֹם הַזֶּה רָאִינוּ כִּי יְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם וְחַי, which literally translates to mean, "on this day we have seen that Hashem can talk to a man and he can still live." The deeper meaning of the pasuk is just the opposite: "on this day we have

seen that when Hashem talks to a man, and only then is he alive." When Hashem spoke to Klal Yisrael "face to face" at Mattan Torah, that connection to Hashem, that revelation of His Shechinah in this world, that is true chaim. The simple understanding of the pasuk is a statement of wonder: "We have seen something that we didn't imagine we could see. Hashem talks to us, and we remain alive!" That is because our natural assumption is that a physical being cannot survive a "face-to-face" encounter with Hashem. Our mistaken definition of life is all based on the physical. However, when we came to the Beis Hamikdash, we rediscovered the chaim of Mattan Torah, that only with a "face-to-face" connection are we truly alive.

אִם אֲשַׁחֲךָ יְרוּשָׁלַם תִּשְׁכַּח יְמֵינִי (Tehillim 137:5) — we promised we would never forget. Deep in the heart of every Yid lies a connection to this chaim, a longing and a yearning for the

ובזה נבין את מטבע התפילה "אתה ה' באש היצתה ובאש אתה עתיד לבנותה". הדנה הגרי"א חבר זצ"ל (בהקדמה להגדה של פסח) ביאר את מאמר הכתוב: (שמות י"ט י"ח) והר סיני עשן כולו מפני אשר ירד עליו ה' "באש" ה"ל: "יודע כי האש טבעו להפריד הרכבת היסודות (ארמ"ע), ולכן כל דבר נשרף באש שהרכבת יסודותיו מתפרדים נשאר רק יסוד העפר למטה והוא האפר, וכמו"כ בעת שהבורא יתברך מראה כבודו ופועל ישועות בקרב הארץ שלא בסידור הטבעי נמצא שמבטל בזה הרכבת המודריגות העליונות, שהוא עצמו מתגלה וכל העולמות כלא חשובין לגבי... ולכן בבחינה זאת הוא מתואר בשם "אש" עכ"ד.

מבואר בדבריו שהשם "אש" מבטא את ההנהגה שלמעלה מדרך הטבע, ומעתה נראה שזהו הביאור: "אתה ה' באש היצתה", והיינו דבחרבן הבית היה גילוי מחודש של ההנהגה שלמעלה מדרך הטבע, אלא שזה היה פמהלך של הסתר פנים, וזהו הרי עומק ענין כילה המתו על העצים ואבנים כמבואר לעיל.

"ובאש אתה עתיד לבנותה" ג"כ הוא על דרך זו. הדנה שנינו בגמ' פסחים (דף נ"ג ע"א): "והיה ה' למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד, אטו האידינא לאו אחד הוא, אמר רבי אחא בר חנינא לא בעולם הזה העולם הבא, העולם הזה על בשורות טובות ואמר ברוך הטוב והמטיב ועל בשורות רעות ואמר ברוך דיין האמת, לעולם הבא כולו הטוב והמטיב, ופי' הצ"ח: "אין דבר רע בא מהקב"ה והכל הוא לטובה לזכר אותו וכו', אלא שאדם בעולם הזה אינו מבין הדבר לאשורו ונדמה בעיניו כאילו הוא רעה, כמו"כ לעתיד לבא כשזוכה לזה במהרה נאמר ביום ההוא "אורך כי אנפת בי" שנתן הוראה לשעבר על שנתאנף בי" ה' לפי שעה להטיבו באחריתו, וזהו כוונת המאמר בעוה"ז ואומר על בשורות רעות דיין האמת, שסובר שזה מצד מידת הדין, ולעוה"ב כולו הטוב והמטיב פי' שיראה "למפרע" שכולו היה מדה טובה והיה לו לברך על הכל הטוב והמטיב" עכ"ד.

מבואר בדבריו שהגילוי לעתיד לבא יהיה כה גדול וברור עד שלמפרע נבין שכל הרעה היא טובה, ומה שהיה נראה כרע הוא משום ההסתר.

ולפי"ז נראה דזהו הביאור: "ובאש אתה עתיד לבנותה". והיינו שההנהגה של חלק ה' עמו תתגלה בהארת פנים הגדולה ביותר, והנהגה זו שלמעלה מדרך הטבע בשם "אש" תקרא, "ובאש אתה עתיד לבנותה".

וזהו הביאור בניחוח אבלים: "המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים", רק בנחמת ציון יכירו הכל שגם הרעה היא טובה, ויברכו הטוב והמטיב למפרע, נמצא שבנחמת ציון יראה לעין כל, שכל השכול והיגון שהיה לכל יחיד בצערו היה בעצם לטובה ובתוך כך תבוא הנחמה האמיתית.

place where Hashem's Shechinah once rested and where true living was experienced. The avodah of this time of year is to awaken this desire, to contemplate the meaning of chaim and to feel the pain of the Shechinah over the loss of לבו. We need to rebuild by readjusting our priorities, by strengthening ourselves in Torah and tefillah toward creating a better, deeper connection to Hakadosh Baruch Hu, and by searching within ourselves for our connection to chaim, our dveikus to the Shechinah.

Will Hashem leave me forever, will He not want me again? וְהִפְשֵׁת רֹחִי בַּלַּיְלָה... וְהִפְשֵׁת רֹחִי — I remember my song in the night and my spirit searches (Tehillim 77:7-8). I remember when there was a time that I sang to Hashem, when I sang the songs of the Beis Hamikdash, but now I no longer know how to sing; a wall of iron has been erected between me and my Creator (Brachos 32b). וְהִפְשֵׁת רֹחִי — and I search for my soul. I search for a soul alive with chaim, the

essence of life — pnimiyus. My spirit searches for a life in which all the earthly pleasures that the yetzer hara tries to sell to us are recognized for what they are — the trappings keeping us from making our "face-to-face" connection. The "good life" the outside world has to offer isn't chaim at all.

In his commentary to *Hilchos Tefillah*, the *Be'er Heitev* cites the Mahari Tzemach's advice that one who is experiencing a personal difficulty should have that difficulty in mind when reciting the words in *Shemoneh Esrei*: כִּי לִישׁוּעָתְךָ קָרִינוּ כָּל הַיּוֹם, *For we hope for Your salvation all day long*. The Mahari Tzemach adds that on numerous occasions when hardships arose in his life, they were resolved after he had this intention. What connection is there between our problems and these particular words of davening? Why is this practice efficacious? The answer lies in reframing our personal problems as outgrowths of *galus*. Yes, we have difficulties, and they can be significant, but they are merely symptoms of a far worse disease, the malfunctioning of the world at large. Cure that disease, and all our personal issues will be resolved as well. This ability to think on a grander scale and view our personal suffering through the lens of Hakadosh Baruch Hu's distress with the state of the world empowers our *tefillos* and increases our likelihood of achieving the desired result. That small step of feeling His pain and asking for the world to reach its optimal state serves as a powerful mechanism in solving the side effects of the absence of that state.

42

What about the need to yearn for Mashiach? Why is it so critical to our belief system? Why isn't it enough to believe that he will one day arrive? The answer is that yearning for Mashiach is not merely about the future — it's a powerful statement about the present as well. If something hurts, you scream. If you have a toothache, all you can think about is the dentist. If you are dealing with a serious problem, you are consumed with finding a solution. And if the state of the world bothers you, you long for it to change. If you can look at the state of the world and simply shrug it off, that's a terrible indictment of your inner sentiments.

We express our yearning for a better existence repeatedly in davening. One example is in the *Aleinu prayer*, with which we conclude each *tefillah*. The first segment of this prayer extols the greatness of Hakadosh Baruch Hu and the magnitude of His creation. We declare that although we stand in complete submission before Him, at this point His Shechinah and resting place are up in the heavens. His radiance does not fully permeate the universe, as most of the world turns to other beliefs. We alone enjoy that special bond with Him, recognizing Him as the One Who created and runs the world, a belief reflected in the *tefillah* we have just concluded. The second paragraph begins with the words: וְעַל כֵּן וְנִקְוָה לָךְ ה' אֱלֹהֵינוּ לְרִאוֹת מִתְרָה בְּתַפְאֵרַת עֲצָדְךָ, *And therefore we put our hope in You, Hashem, our God, that we may soon see Your mighty splendor*. We look forward to the time when we will no longer stand alone, when all of humanity will recognize Hakadosh Baruch Hu and turn to Him loyally. The key words here are וְעַל כֵּן, *and therefore*. The first paragraph is what feeds the second. I firmly see and know the truth — ergo, I anxiously await the time when I will see it bloom before my eyes. Our bond with Hakadosh Baruch Hu is glorious and beautiful, and I can't wait to share this experience with the entire universe.

It's possible that today will be the day we've long been awaiting. It's also possible that it will not. Regardless, I am standing

and waiting, looking out my window for Mashiach, because I can't wait any longer. As far as I'm concerned, today *has* to be the day. Tomorrow is a day too late.

The *Be'er Heitev* adds another meaningful directive, sourced in the Arizal. As you say the words, כִּי לִישׁוּעָתְךָ קָרִינוּ כָּל הַיּוֹם, *For we hope for Your salvation all day long*, take a moment to actually feel a sense of longing for the *geulah*. At the very least,

says the Arizal, when you move on to heaven and are asked if you yearned for the *geulah*, you'll be able to respond in the affirmative by pointing to these few moments each day.

There are other prime opportunities to await the *geulah* as well. From the tear-filled *kinnos* of Tishah B'Av to the joyous singing of "L'shanah haba'ah b'Yerushalayim" at the Pesach Seder, our anticipation of Mashiach is a constant theme in our lives.

On any given day, we encounter plenty of situations that should spur us to be *metzapeh l'yeshuah*. When you hear someone ridiculing a particular form of mitzvah observance. When you notice a Jew, your brother, using a phone on Shabbos. When you witness infighting and rancor between groups of Jews. When you see an observant Jew paying more attention to the pairing of his wine than to the questionable hands that poured that wine. Does this bother you? Do you long for something better?

Are you pained when you see how terrified believing Jews are to openly declare their convictions in many parts of the world? When you hear people proudly trumpeting their pride in moral decadence? When you observe how online popularity trends dictate the principles and platforms of society's leaders? Don't you think Hakadosh Baruch Hu deserves better?

And when you struggle with a difficult Gemara, or fail to appreciate the radiance of Shabbos — does the longing ache? When you taste the beauty of Yiddishkeit, but recognize that the experience could be so much more profound and more tangible, do you yearn for more? Do you wish you could feel the connection to Hakadosh Baruch Hu in every *tefillah* and mitzvah?

We are bombarded every day with so many disturbing occurrences. Tempted as you might be, don't shrug them off. Be pained. Turn to Hakadosh Baruch Hu and tell Him how you feel. *Achakeh lo b'chol yom* — long for Mashiach every day, at every turn.

44

שיחות קצרות שיחה א' לבין המצרים התחזקות

והרמח לו אבינו שבשמים מטבע של אש, מטבע מלשון צורה, לכל אחד מישראל יש צורה של אש, בבחינת צורתן חקוקה מתחת כסא הכבוד, בית יעקב אש, לכל אחד יש בפנימיות נקודה של אש, הגלוי רק לפני אבינו שבשמים, הבחינה של בתוך כל אחד ואחד, וכמו שאיתא מהאלשיך הק' ועוד צדיקים זי"ע, הבחינה של 'ונקדשתי בתוך בני ישראל', 'תוכו' רצוף אהבה, 'לבית אש בתוך הסנה', יש נקודה פנימית בתוך כל אחד מישראל, ואין לנו השגה בדבר, והכל הוא ענין של לימוד, אולם יש בחינה שבחינה זו לא נתגלתה אף למשה רבינו, והרי זה הבחינה כמו שיש לשון בחז"ל הק' על הבית המקדש, 'לליבי גיליתי', בלבית אש, לב של אש, יש בחינה של 'ליבן של ישראל', בכל אחד מישראל יש הנקודה של אש, והוא בחינת צדיק הדור, ולכן יש לכל אחד העבודה בבנין בית המקדש שרק הוא בכוחו לבנותו.